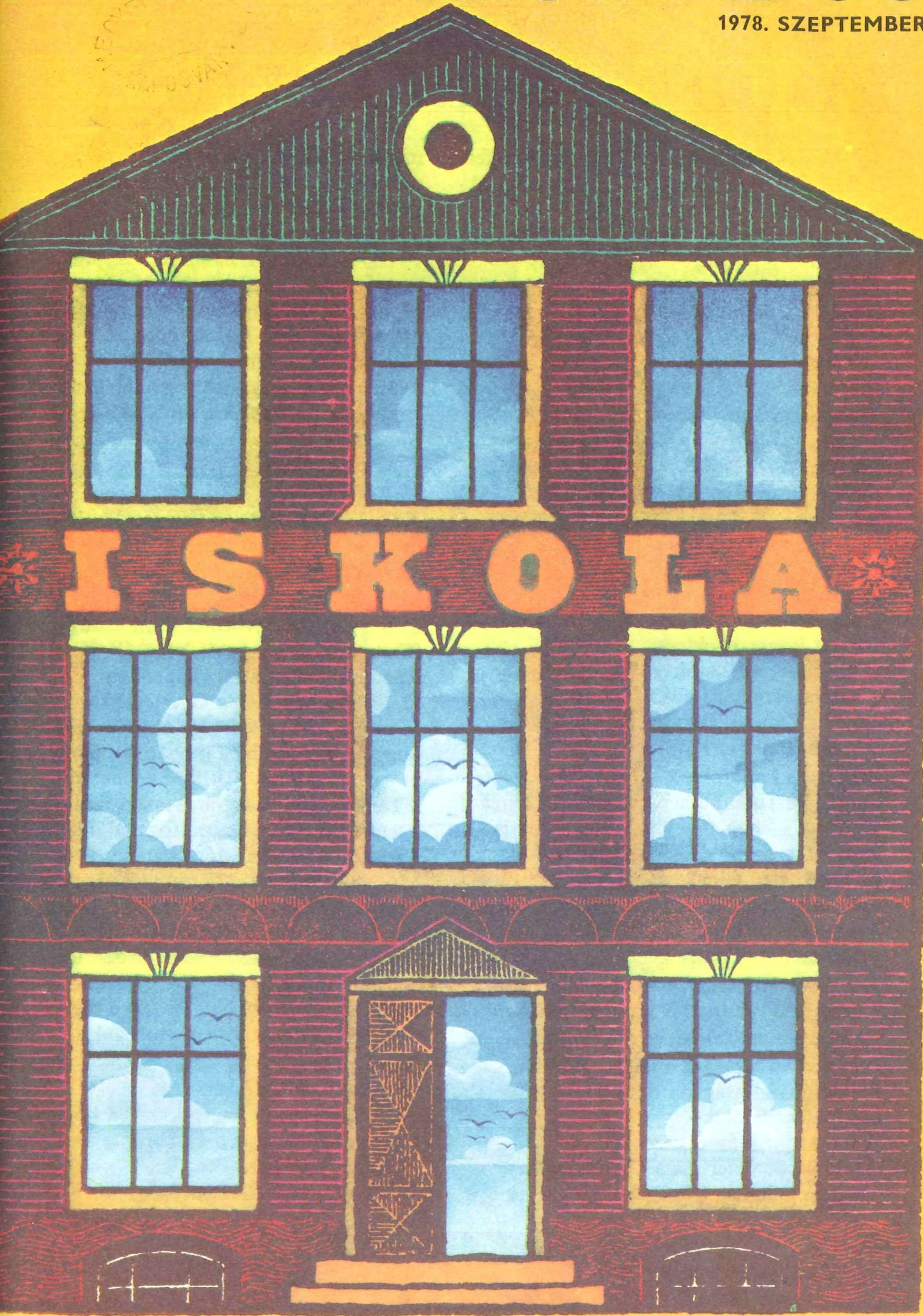
kisdobos

1978. SZEPTEMBER

A mi világunkért!

Közös mesebeli utazásra hívlak benneteket, kedves kisdobos olvasóink! A gondolatnál is sebesebben szállunk valahová, a messzi világűrbe. Földünk távolodó bolygó csupán. Körülötte a fényét, melegét vesztett halvány színű Hold kering. És Földünknél sokkalta hatalmasabb bolygók forognak-pörögnek saját tengelyük és a fényt, életet adó Nap körül. A Naprendszernek bolygói közt akad, mely a szépség ókori istenasszonyának, Vénusznak nevét hordja, s van egy, mely a hadak isteneéét, Marsét. Ha még továbbjutunk — sok-sok ezernyi ilyen Naprendszer kering a mindenségben. Közülük egy a miénk. Nekünk ez az egy napunk van, mely fölöttünk ragyog, melegít. És egy földünk. Ezen a földön élünk. Itt születtek őseink. Itt élt a nagyapánk. Itt járt iskolába édesapa. Itt volt kisgyerek édesanya. Itt van a lakásunk, a házunk. És itt, ebben a hatalmasan kicsi világmindenségnek ebben a Duna—Tisza menti országában, van a hazánk.

Ismered-e szülőfölded, a községet, várost, ahol élsz? Tudod-e nevezetességeit? Híres embereit — hajdanvalókat, s akik ma is élnek? Ismered-e azokat, akik városod, községed élén állnak? Őket, akik brigádban dolgoznak az üzemekben — és amellett vállalják még iskolád, úttörőcsapatod patronálását?

Hol élnek barátaid? A szomszédos házban, a szomszéd faluban? Vagy határokon túl is? Levelezel-e velük? Ismered-e életüket? Figyeled-e országaik híreit? Rádióban, televízióban, újságban mit olvasol róluk, mit hallasz felőlük?

A fénysugár másodpercenként 300 000 kilométert halad. A csillagászok a világmindenség távolságait fényévvel mérik. Ez azt jelenti, hogy ahány másodperc van egy esztendőben, annyiszor kell venni a fénysugár 300 000 km-es útját.

10 000 nap soknak hangzik. Valójában csak harminc esztendő. 20 000 napot él meg az, aki 60. évét tapossa. És ennyi idő alatt mi mindent tett? Tanult, dolgozott, családot alapított, felnevelte gyermekeit, a közösségének is adott számlálatlanul napjaiból, párttagként, munkásőrként, ifjúmunkásként. Dolgozott, és dolgozik a mi világunkért.

Te is ezt teszed.

Ne múljon el egyetlen nap sem, hogy ne tégy valamit a MI VILÁGUNKÉRT! Hogy azt megismerd, és még szebb legyen!

Ebben az úttörőévben ez a mi közös nagy feladatunk neve: A MI VILÁGUNKÉRT. Ráadásul ebben a mi világunkban az 1979-es esztendő a Gyermekek Nemzetközi Éve lesz! Évfordulók segítenek, hogy megismerd még jobban a múltat, és megértsd a mát. 1919-re emlékezünk, a Tanácsköztársaságra. A marxokra — a legelső úttörőcsapatra, fogadalomtételükre. Az úttörőév során Móra Ferenc, Móricz Zsigmond és Krúdy Gyula nevét viselő csapatainkkal együtt ünnepeljük mindhárom író 100. születésnapját.

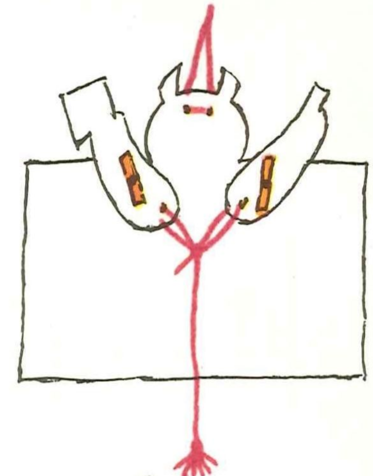
Együtt — egymásért — így hangzott a múlt esztendő munkája. Azok a gyerekek, akik akkor csak hallottak még erről — ma már másodikosok, kisdobosok. Rájuk, munkájukra, ügyességükre külön is számítunk ebben az évben!

Tulajdonképpen a múlt évet és a következőt a két jelszó össze is fogja:
Együtt-egymásért —
A MI VILÁGUNKÉRT!

A KISDOBOS
szeptemberi
melléklete

GYŐRFFY ANNA munkája

Órarend

	HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT
8-9						
9-10						
10-11						
11-12						
12-1						
1-2						
2-3						
3-4						
4-5						
5-6						

Tersánszky J. Jenő

Mese a fecskéről

Élt hajdanában a teletlen, napsütötte délen egy derék fecskepár.

Ez még akkor volt, mikor a fecskéket a mi hidegebb éghajlatunk alatt senki sem ismerte s csak az az egy hazájuk volt, az igazi, az eredeti, a melegebb és sugarasabb dél.

Csakhogy ismeritek-e ezt a régi-régi versikét, hogy

— Gólya-gólya gerlice,
Mitől véres a lábad?
— Török gyerek megvágta,
Magyar gyerek gyógyította,
Síppal-dobbal, nádi-hegedűvel!

Hát bizony így volt a fecskékkel is az őshazájukban. Nem sok kíméletet élveztek a messzi lakosoktól, kivált a gyermekektől. Kővel, paritytyával vadásztak rájuk s megölték, megsebezték őket könyörtelen.

Nohát ennek másutt is ki vannak téve más madarak is, és a fecskék is kénytelenek voltak elviselni. Persze, a legsérelmesebb minden üldöztetésük közül az volt, ha a rossz emberek a fészkük nyugalmát háborították meg és elrabolták tőlük a fiókáikat.

Ez történt azzal a kedves felnőtt fecskepárral is egy évben, amelyikkel a mesét kezdtem. Szörnyű gyász és bánat volt szülői szívüknek a fiókáik veszte. Ez tette hát, hogy fecskeapó az árván maradt fészken így szólt fecskeanyónak:

— Hallod-e jó feleségem, énnekem van egy felséges gondolatom. A jóisten a leggyorsabb szárnyat minekünk, fecskéknek adta madártársaink közt. Miért ne próbálnók hát meg javítani a sorsunkon? Én tudom, hogy tőlünk északra is vannak tájak és van nyár. Hátha ott jobbak az emberek! Tehát azt tennénk, hogy legalább addig szállnánk el oda innen, amíg ott fönn is meleg van és kikölthetjük a fiókáinkat és szárnyra kapatjuk őket, annyira, hogy a zordabb időben már visszarepülhetnek velünk. Megerősödve, a veszedelmeket is jobban el bírják itten kerülni.

Egy szó, mint száz, a derék fecskepár elhatározta, hogy felfedező útra kél és úgy is tett. Éjet-napot röpültek át a tengeren, mígnem nagy fáradtan csakugyan ide értek, a mi hűvösebb hazánkba. Tavasz volt éppen, gyönyörű verőfényes idő. Semmi híja sem lett volna, hogy megvalósítsák a tervüket.

Hát megérkezve, letelepedtek egy városban, egy nagy csúcsos, tornyos palota ormára pihenni.

Most kell aztán itt elmondanom, hogy akár hiszitek, akár nem, de a madaraknak is épp olyan szigorú törvényeik vannak egymás közt, mint az embereknek. És közöttük is csak a gonosz természetűek nem engedelmeskednek neki, például: a sasok, héják, karvalyok, kányák és így tovább, akárcsak az emberek közt a rablók, betörők, tolvajok.

Nos hát a madártörvényben az van, hogy az olyan madár, amely a várost és a falvakat választotta magának lakóhelyül, annak helye nincs az erdei madarak birodalmában, a szabadban.

Így hát a mi fecskéinket a városi rokonaiknak kellett vendégül látniok.

Hát akikkel legelőbb szóba ereszkedhettek, azok a galambok voltak, akik ott fészkeltek a palota tornyában. Azok aztán így szóltak a fecskepár kérdéseire:

— No, bizony, ha az hozott ide benneteket, hogy az emberek itt jobbak volnának, mint a ti hazátokban, abban ugyan tévedtek, mert itt csak úgy lesnek a madarak életére. Bennünket is csak úgy fogdosnak össze pecsenyének és fosztogatják ki a fészkeinket. De igaz, hogy véletlen a mi helyünk a legjobb. Mert ez a palota egy hatalmas úré, aki az egész környéknek parancsol. És annak van egy szépséges leánya. Van közöttünk egy fehér galamb, az az ő kedvence. Az leszáll a vállára a kisasszonynak és a tenyeréből eszik tiszta búzát. Érte aztán a kisasszony parancsára, minket is megkímélnek egy kissé. De hogy titeket mi sors vár, arról már nem felelhetünk!

Persze búsult a fecskepár, hogy lám, hiába tették meg a nagy utat ide. Itt sem várta őket különb helyzet. És már azon voltak, hogy viszszaszálljanak hazájukba.

De amint tanakodtak, keseregtek, hát egyszerre csak észreveszik, hogy a palotából egy fehér galamb röppen fel a társai dúcába. Az, akiről éppen beszéltek, a kisasszony kedvence.

Hanem, amint felszállana, hát a levegőből egyszerre gonosz héja csap alá s egyenest a fehér galambra. Már a karmai közé is kapja szegény jószágot és azzal huss! viszi magával.

Hát a fecskepár abban a pillanatban, ahogy észrevette a héját, azt mondja a galamboknak:

— Nosza, gyerünk! Gyerünk ennek a haramia héjának a nyomába. Csak nem hagyjuk a körmei közt a társatokat elveszni?

De bizony a gyáva galambok reszketve sápítoztak és csak maguknak kerestek búvóhelyet.

— Hogy mernénk mi megtámadni a héját puha csőrünkkel, hisz minket is véresre szabdal? — kurrogták.

— Ejnye! Szégyen, gyalázat! Pipogya népség! — víjjogta a fecskepár a galamboknak. Azzal több se szó, se beszéd, utána zúdultak a rabló héjának.

Persze ezalatt a palota udvarán minden teremtett lélek összeszaladt a kisasszony nagy jajveszékelésére, hogy viszik a kedves galambját. Még a nagyúr is egyik lábával a másikba botlott kifelé rohantában, hogy segítsen szeretett kislánya baján.

— Száz aranyat annak — kiáltotta a vitézeknek, csatlósoknak —, aki lenyilazza azt a zsivány madarat.

De bizony, hiába! A héja már olyan magasan szállt zsákmányával, hogy semmi nyílvessző el nem érte.

Hanem nagyobb csudára, mit látnak? Két pirinyó madarat a héja nyomában. Hogy innen is, túlról is nekivágnak csipogva, merészen, egyre-másra, elibe, hátába, alulról, felülről.

Úgy, hogy végül a héja a sok elevenjébe kapott csípésre el kellett eressze a karmai közül a fehér galambot. És rá persze megfordult, hogy ezt a két vakarcsnyi támadóját, a fecskepárt megleckéztesse.

No, csak ezt próbálta légyen! Ilyen ellenfelekkel sem volt még dolga. A fecskepár között csak úgy mozgott nagy szárnyaival, mint két kis fürge kutyus közt a bika. Csak ő kapott sebet, adni nem tudott.

Végre is úgy kellett csúfos kudarccal elmenekülni előlük útjára.

Eközben persze a fehér galamb megmenekült a nagy ijedtséggel és a hátában néhány héja-karom nyoma árán. És reszketve, lihegve suhant le a palota udvarára, egyenest a kisasszony vállára.

A kisasszony oda volt a nagy örömtől, nem is kell külön mondani. Legföllebb azt kell megjegyezni, hogy hirtelenében meg is felejtkezett róla, hogy kinek köszönheti megmentését a kedvenc galambjának.

De ott volt édesapja, a nagyúr figyelme, meg az udvaré. Váltig kérdezte a nagyúr mindenkitől: ugyan micsoda kis vitéz apróságok ezek a madarak? Dehát az udvarban senki sem tudott feleletet adni, mert senki sem ismerte a fecskéket.

— Nohát, akármiféle madarak — szólt a nagyúr —, a vitézséget meg kell jutalmazni! Azonnal fusson szét hírnök az egész országomban, hogy ahol ilyen kis villásfarkú, karcsú madárkákat látnak, mindenki megbecsülje őket. Halál fia, aki a legkisebb bántásukat okozza!

Mondjam, ne mondjam tovább, hogy mi lett a nagyúr parancsának a foganatja?

Attól fogva van a fecskéknek két hazájuk, s nincs olyan rossz ember, aki kezét merné emelni rájuk.

Horgas Béla

IDŐFA

Vida Győző rajza

Ki lakik, lakik-e
valaki a fában?
Az idő lakik a hársfában,
lakik az ágában,
lakik a törzsében,
ezüst levelében,
föld alatt ágazó hajszálgyökerében...

Ki lakik, lakik-e
valaki a fában?
Négy tündér lakik a hársfában,
négy tündér, illanó,
ősszel szomorkodó,
tavasszal a széllel,
nyáron nevetéssel,
télen takarózik
ezüsthárslevéllel...

Ki lakik, lakik-e
valaki a fában?
Ott lakik az idő
ágas-bogas házban.
Négy ablaka nyílik,
négy ajtaja tárul,
négy tündér tekint ki
ezüst-odújából...

Ki lakik, ki kérdez?
Forog az időfa:
porban a gyökere,
felhő a tajtéka.
Ki lakik, lakik-e
valaki a fában?
ki lakik, hallja-e,
ha hívom eljön-e,
ha eljön, hiszi-e:

négy tündér, illanó
ősszel szomorkodó,
tavasszal a széllel,
nyáron nevetéssel,
télen takarózik
ezüsthárslevéllel.

„Szeptemberben kék az ég, kék az ég, — Ez a kékség meleg még, meleg még, — Mert e kék maradék, nyárról maradt még!" Az öregember ezt a maga kitalálta dalocskát dudorászva üldögélt a tószéli nádasban, egy deszkapallón, és horgászott.

A kisfiú a partról hallgatta egy darabig a különös nótát, aztán elindult a pallón az öregember felé. Mellételepedett a deszkára és a semmibe lógálta a lábát. Az öregember rásandított és abbahagyta a nótázást.

— Szépen énekeltél! — szólalt meg tűnődve a kisfiú.

— Egyedül vagy? — emelte rá tekintetét fürkészve az öreg.

— Megszöktem — jelentette ki nyugodtan a kisfiú, mintha csak azt mondta volna, hogy: jónapot!

— Jól tetted! — dörmögte az öregember.

— Honnan tudod? — kérdezte a kisfiú csodálkozva. — Hiszen nem is ismersz!

— De megszöktél, igaz?

A kisfiú bólintott.

— Na látod! Az ember nem szökik meg ok nélkül. Ha eljöttél, hát jól tetted, mert nem jöttél volna el, ha eszedbe sem jut, hogy el gyere. Ha meg eszedbe jutott!...

— Áhá! — mondta a kisfiú meggyőződéssel, mert egy szót sem értett az egészből. — És nem is viszel vissza?

— Ha nem kérsz meg rá...

— Nem kérlek meg!

Lógatták a lábukat.

A nádas lomhán ringatózott, a nap melegen csordult rájuk a felhőtlen égről, lábuk alatt a tó magábaszívta a kékséget.

— Alattam is ég van! — gondolta a kisfiú. — Ha föléhajlok, akkor azt látom fentnek...

Az öregember elkapta a gyerek vékonyka karját.

— Ne, te! Ne! Még beléesel! Nincs már nyár!

Erősen fogta a kisfiút, de nem gorombán, pedig a keze olyan volt, mint egy darab száraz gyökér, érdes és göcsörtös. Mikor pedig a gyerek újból biztonságosan ült, nyomban elengedte.

A kisfiú hirtelen belekotort a zsebébe, és elővett egy összenyomorgatott dobozt. Az öreg felé nyújtotta.

— Hát ez meg mi? — mormolta csodálkozva az öregember.

— Rágógumi! Amerikai, az apukám hozta külföldről!

— És mit csináljak én ezzel? — kérdezte az öregember tűnődve.

— Neked adom! — nézett rá mosolyogva a kisfiú.

— Ja, az más! — vette kezébe a dobozt az öreg. — De már most mit adjak én tenéked cserébe? No várj csak! — azzal előhalászott a zsebéből egy darabka papírt és hajtogatni kezdte. Hajtogatta, amíg egy kis hajó nem kerekedett belőle.

— Jó lesz-e? — kérdezte a gyerek felé nyújtva.

A kisfiú elégedetten bólintott.

— Szép! — mondta. — Nagyon szép!... A rágót nem bontod ki? Gyümölcsízű!

— Majd később! — válaszolta az öregember.

— Engedjük vízre a hajót! — érintette meg az öreg karját a kisfiú.

Az öregember maga mellé tette a kalapját és végighasalt a pallón. Aszott nyaka megfeszült az erőlködéstől, ősz haja a víz fölé lógott. A víz még egy arasznyira volt tőle, hát nem engedhette el a hajót, nehogy felboruljon! Mire sikerült neki, a nyújtózkodástól a kalapját beleverte a vízbe. A kalap lassan itta magába a nedvességet, az öregember nehezen kínlódva halászta ki. Egy simogató mozdulattal megnyomkodta, és úgy vizesen visszatette a fejére.

A kisfiú némán nézte az öregembert. Nézte, ahogy mozdulatlanul ül, és méltóságteljesen tűri, hogy a víz körülszivárogja az arcát, apró patakokban szaladjon le egészen az ingéig. Nézte az öregembert, és valami hullámzani kezdett a bensejében, akár a tó, a lábuk alatt. Valami, aminek nem tudott nevet adni, pedig nagyon fájt.

— Miért tetted vissza? — suttogta. — Megfázol tőle!

— Semmi az! — legyintett az öregember. — Nézd a hajód! Milyen messze jár!

A papírhajó a nád között bukdácsolva, el-eltűnve utazott a hullámok hátán. Az öregember föltekerte a zsinórt és kiemelte a horgászbotot. Egyengetni kezdte vele a kishajó útját, nehogy nekiszaladjon egy eltört nádszálnak és elsüllyedjen. Csuda izgalmas volt! Olyan lett a kishajó, mintha élne!

A férfi idegesen közeledett feléjük a pallón.

— Hol bujkálsz?! Azonnal gyere vissza a kocsihoz!

— Apa! — nyögte a gyerek, és a hangja színe a csodálkozás meg a csalódás kék és szürke pókháló-szálaiból szövődött.

— Siess már! — állt meg fenyegetően a férfi a pallón. — Anyádtól is kapsz majd, ne félj, amiért elkóboroltál!

— Nem szeretek egyedül játszani! — motyogta a kisfiú.

— A strand túlsó kijáratánál parkolunk! — azzal a férfi sarkonfordult és elszáguldott.

A kisfiú utána nézett, de nem mozdult az öreg mellől. Akkor az öregember gyökér-kezébe fogta a madárrebbenésű kis kezet:

— Vissza kéne menned! — nézett rá komolyan a gyerekre. — Hiányoznál nekik!... Mert szeretnek, csak mostanában olyan sietős a világ! Olyan sietős!...

— *Sietős* — ismételte magában a kisfiú, de hiába, nem mozdult meg benne semmi. Nem értette. Ide kéne hozni apát meg anyát! — gondolta. — Ide, a nádasba. Építenénk egy házat a pallóra, nagyot, hogy az öregembernek is legyen benne hely!

— Mit gondolsz? — fordult az öreghez. — Mennyi idő alatt építenénk ide egy házat?

— Házat? — tűnődött el az öregember.

— Házat! Hogy mindig itt lakhassak a nádasban... veled, meg... anyáékkal.

Az öregember elmosolyodott.

— Meg lesz majd az a ház, mire legközelebb eljössz! Holnap hozzáfogok az építéshez. Menj csak el most nyugodtan! Én itt megvárlak téged, akármilyen soká jössz legközelebb. Megvárlak akkor is, ha addigra felnőtt lennél!...

A kisfiú felállt. A palló végéről még visszamosolygott az öregemberre. Nem úgy mosolygott, ahogy a nap ragyog, hanem, ahogy apró rebbenésekkel a vízből tud visszatükröződni a fény az ember arcán...

— Vigyázz a hajómra! — kiáltotta búcsúzóul, mielőtt elnyelte őt a part...

Herpai Zoltán rajza

CSUKÁS ISTVÁN

UTAZÁS A SZEMPILLÁM MÖGÖTT

MESEREGÉNY

Az igazmondó vakondokok

Lackó ment, ment, óvatosan lépkedett, a szemét is meresztgette, de nem látott senkit.

Majd megállt és halkan megszólalt.

— Hó! Hahó! Van itt valaki?

Egy bársonyos, szelíd, meleg hang válaszolt.

— Van.

— Jónapot kívánok! — köszönt Lackó a hang irányába.

— Nem jó. — mondta a bársonyos hang.

— Mi nem jó? — kérdezte Lackó meglepődve.

— Amit mondtál! — korholta a bársonyos hang. — Ugyanis éjszaka van! És így nem kívánhatsz jónapot! És ha nem kívánhatsz, nem mondhatod, hogy kívánok! Látod, menynyi kalamajka van egy apró füllentésből is? Mindig igazat kell mondani!

Egy másik szelíd hang is megszólalt.

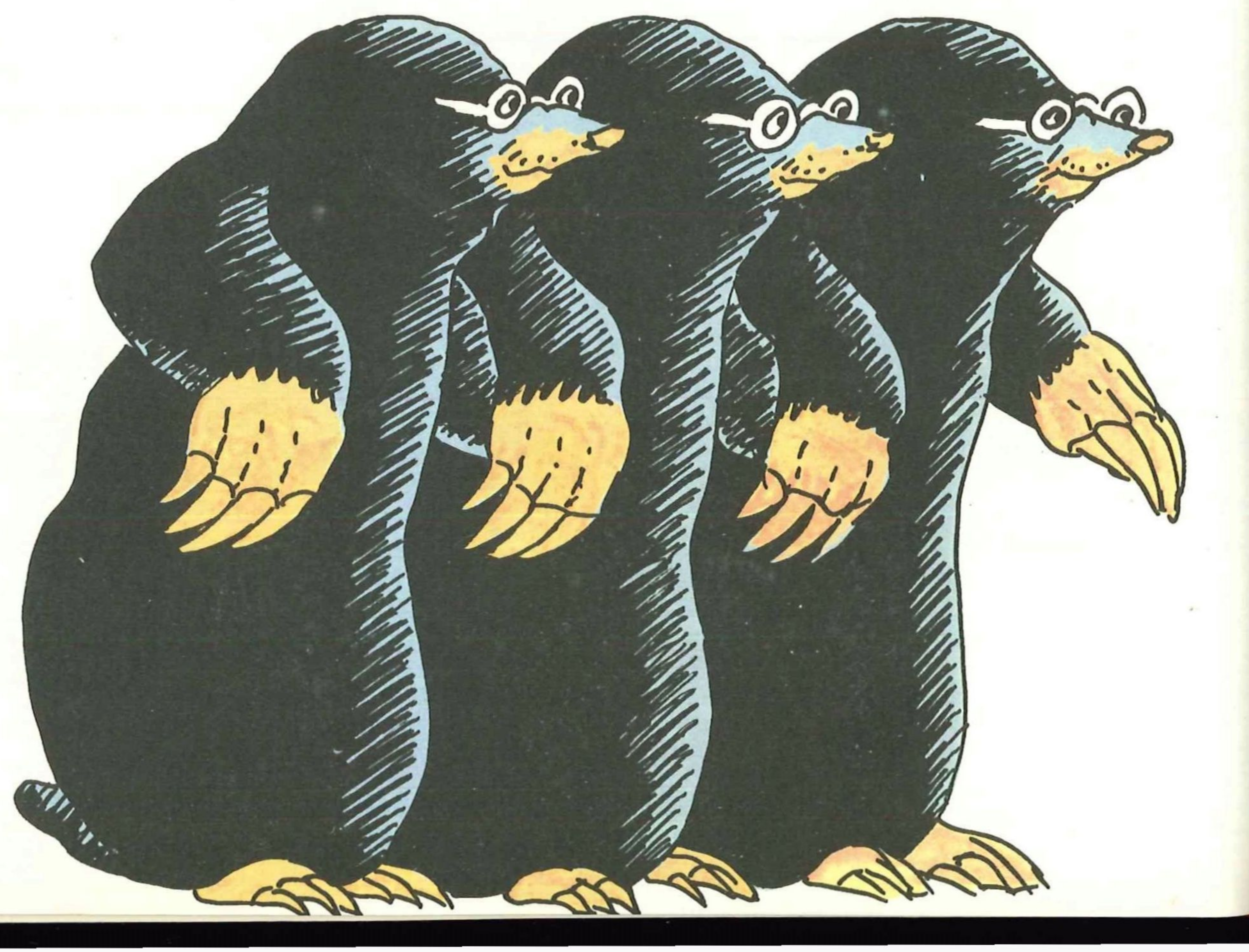
— Legjobb az egyenes út!

Lackó erőltette a szemét, összehúzta, majd kerekre nyitotta, s végre meglátta az igazmondó vakondokokat. Hárman voltak, egymás mellett álldogáltak.

— Bocsánat! — mondta Lackó. — Jóéjszakát kívánok!

A harmadik vakondok is megszólalt.

— Így már mindjárt más! Ugye, hogy milyen jó érzés, ha az ember

igazat mond? Könnyű a lelke, tiszta az elméje! Bizony!

— Legjobb az egyenes út! — tette hozzá a második vakondok.

— Úgy bizony! — bólogatott az első vakondok.

Lackó nézegette őket, s úgy érezte, tisztán érezte, hogy nagyon hasonlítanak valakire! De kire? Aztán eszébe jutott, hogy kire is hasonlít a három igazmondó vakondok! Hát persze! A három nagynénjére! Azoknak van ilyen bársonyos, szelíd, de mindig korholó hangjuk! S azok öltöznek mindig feketébe! Elmosolyodott egy picit a hasonlóságon. Nahát! Eddig azt hitte, hogy az ő nagynénjeinek nincs párja!

Az igazmondó vakondokok türelmesen várták, míg Lackó befejezi a töprengést, meg a hasonlítgatást, meg a mosolygást. Bár a mosolygás akkor is Lackó arcán maradt, amikor már befejezte a töprengést.

Az első vakondok meg is jegyezte szelíden korholó hangján.

— Mi csak akkor nevetünk, ha valóban okunk van nevetni!

A második vakondok is megszólalt

— És csak akkor sírunk, ha valóban okunk van sírni!

A harmadik vakondok lassan ingatta a fejét, mintha pontot akarna tenni a mondatok végére, de nem ta lálja el elsőre, majd így szólt.

— Mi vagyunk az igazmondók! És nem füllentünk!

— Kicsit se! — mondta a harmadik vakondok.

— Soha! — erősítette meg a második vakondok.

— És te? — kérdezte az első vakondok.

Lackó őszintén válaszolt, vagyis megmondta az igazat.

— Én szoktam. Néha. Itt-ott. Nem tagadom.

A harmadik vakondok szigorúan válaszolt, habár a hangja továbbra is bársonyos maradt.

— Helytelen!

A második vakondok is szigorú lett.

— Legjobb az egyenes út!

Az első vakondok is szigorú lett.

— Mert jegyezd meg: a hazug embert könnyebb utolérni, mint a sánta kutyát!

Lackó nem tudta, hogy viselkedjék ennyi korholás után, majd szerencséjére újra eszébe jutott a három nagynénje, s elhatározta, hogy most sem feszíti tovább a húrt makacskodásával, legjobb, ha bocsánatot kér!

— Igen, igen... Ne haragudjatok!

— Így már más! — mondta szelíden bársonyos hangon a harmadik vakondok.

— Így már egészen más! — csatlakozott a második vakondok is.

— Így már megértjük egymást! Vagyis tudunk beszélgetni! — tette hozzá szelíden az első.

Lackó megörült, hogy újra barátságos lett a hangulat, még egy apró mosolyt is kieresztett a szája sarkára, hiszen most minden oka megvolt a mosolygásra! Gyorsan meg is ragadta az alkalmat a beszélgetésre.

— Akkor ti biztosan tudjátok! És ha tudjátok, biztosan megmondjátok! Mivelhogy mindig igazat mondtok!

— Úgy van, úgy van! — bólogatott az első vakondok. — De mit kell megmondanunk?

— Hogy merre gurult az üveggolyóm?

— Bízhatsz bennünk! — mondta a második vakondok.

— Mi mindig az igazat mondjuk! — mondta a harmadik vakondok.

— Csakis a tiszta igazat! — mondta az első vakondok.

— Akkor mondjátok meg, hogy merre gurult!

A három igazmondó vakondok még jobban összesimult, már egészen közel álltak egymáshoz, és egyszerre ingadoztak, mint három fekete zászló a szélben, egyszerre lengették a fejüket.

— Nem tudjuk, mivelhogy rosszul látunk! — mondta szelíden az első vakondok.

— Semmit se látunk! — mondta a második vakondok.

— Egyáltalán semmit! Majdnem vakok vagyunk! — mondta a harmadik vakondok.

— De adunk egy jó tanácsot! — mondta az első vakondok.

— Legjobb az egyenes út! — mondta a második vakondok.

— Jól jegyezd meg: a hazug embert könnyebb utolérni, mint a sánta kutyát! — mondta a harmadik vakondok.

Lackó sóhajtott egyet, majd elbúcsúzott az igazmondó vakondokoktól, s hozzátette udvariasan.

— Azért mindenesetre köszönöm!

Még gondolkozott, hogy azt is hozzáteszi: nagyon sokat tanultam, de idejében meggondolta magát. Nem kell túlfeszíteni a húrt, még udvariasságból sem! Hiszen jóformán semmit se tanultam, illetve semmit sem tudtam meg.

— Szívesen, máskor is! — mondta egyszerre a három igazmondó vakondok, s lassan belesimultak a sötétbe.

A sánta kutya

Lackó még mindig dünnyögött és morfondírozott az orra alatt, holott a vakondokok már rég eltűntek a sötétben: „Igaz, hogy mindig igazat mondanak, de egy csöppet sem lettem tőle okosabb! Mi lenne, ha megkeresném a sánta kutyát?"

Abban a pillanatban megszólalt mellette a sánta kutya.

— Engem keresel?

Lackó egy csöppet sem csodálkozott, inkább örült a találkozásnak! Jól megnézte, mivel itt mintha világosabb lett volna: mosolygós képű, lógó fülű kutya állt előtte. Három lábon állt, a negyediket kicsit felhúzta, mivel sánta volt.

— Téged! De jó, hogy ilyen hamar megtaláltalak!

A sánta kutya is megnézte Lackót, egyet-kettőt finoman szippantott, meg szaglászott, mivel a kutyák inkább bíznak az orrukban, mint a szemükben! Mikor végzett az ismerkedéssel, így szólt mosolyogva.

— Itt szoktam pihengetni az igazmondó vakondokok környékén! Itt senki se akar utolérni! Érted, ugye? Mivel itt mindig igazat mondanak és nem kell bizonyítanom!

— Mit nem kell bizonyítanod? — kérdezte Lackó, mert nem nagyon értette, hogy mit is akar mondani a sánta kutya.

— Hát, hogy engem nehezebben lehet utolérni! A hazugot meg könnyebben! Vagyis ilyenkor össze kell szednem magamat és usgyi! Pedig nem nagyon szeretek szaladgálni! Sánta is vagyok! Nem kenyerem a futkosás, nem, nem!

A sánta kutya bánatosan, de eltűnődve lóbálta-ingatta a fejét. Majd újra elmosolyodott, vidám lett a képe, mint mikor eső után kisüt a Nap.

— Én igazán, szívből, tudod mit szeretek?

— Mit szeretsz? — kérdezte Lackó.

— Szaglászni! Szimatolni! Szagot fogni! Nyomot keresni! Azt igen! Azt nagyon szeretek! Azt mi, kutyák, nagyon értjük! Ott aztán nem számít a sántaság! De nem ám! Nem akarok hencegni, de ebben verhetetlen vagyok! Ebben világbajnok vagyok!

A sánta kutya kihúzta magát, kidüllesztette a mellét, előrenyújtotta a fejét és csak úgy sugárzott a büszkeségtől. Majd kicsit összement, mint akiből kiengedték a levegőt, vagyis újra rendes sánta kutya formája lett. Legyintett, mint egy elfáradt öregember.

— De itt? Hétszámra nincs semmi szagolnivaló! Se szimatolnivaló! Semmi, de semmi nyomoznivaló! Egyáltalán semmi, csak a nagy futkosás, amit utálok! Már mindent kiszimatoltam, megszagoltam, kinyomoztam töviről-hegyire! Úgy ismerek itt mindent, mint a tenyeremet! Akarom mondani, mint a talpamat!

Felemelte és megbámulta az első talpát. Lackó is odapillantott, de valóban nem volt semmi érdekes azon a tappancson. Közönséges kutyatalp volt!

A sánta kutya lerakta a talpát, s így folytatta, szégyenlősen mosolyogva.

— Hidd el, néha már arra fanyalodom, hogy eldugok valamit, és aztán megkeresem! Dehát ez nem az igazi! Azért csinálom csak, hogy ki ne jöjjek a gyakorlatból!

A sánta kutya abbahagyta a sopánkodást és panaszkodást, lopva Lackóra pillantott, hogy kineveti-e? De Lackó nem nevette ki, sőt inkább töprengő képet vágott, majd így szólt.

— Én tudnék valamit!

A sánta kutya türelmetlenül sürgette, a szavába vágott.

— Mondd azonnal! Ne csigázd a kíváncsiságomat!

— Vagyis segítenél nekem? — kérdezte Lackó.

— Persze, hogy segítenék! Persze, hogy segítenék! Csak mondd már! Valami szimatolnivaló? — tette hozzá reménykedve a sánta kutya.

— Igen — mondta Lackó.

A sánta kutya az égnek forgatta a szemgolyóit, s így sóhajtozott, meg sápítozott.

— Te jó ég! Ha belegondolok, hogy milyen régen szimatoltam! Mondd azonnal!

— Az üveggolyómat keresem! Kiesett a zsebemből! Most már biztos, hogy csakis a zsebemből esett ki!

A sánta kutya újra a szavába vágott.

— Stop! Vagyis állj! Ne is mondd tovább! Először tisztázzunk valamit! Melyik zsebedből?

— Ebből! — mutatott Lackó a lyukas zsebére.

— Aha! — mondta orrhangon a sánta kutya, mint valami híres detektív. Majd mégegyszer. — Aha! Vagyis lyukas! Tehát kiesett belőle az üveggolyó!

— Igen — mondta Lackó.

— Most ne zavarj, kérlek! — szólt rá a sánta kutya. — Most koncentrálok, vagyis összeszedem az eszemet, amennyire csak bírom! Vagyis ott hagytuk abba, hogy kiesett! De előbb benne volt! Világos! Ha pedig benne volt, akkor feltétlenül hagyott maga után nyomot! Többféle nyomot hagyhatott, de engem most csak egy érdekel: hagyott-e maga után valamilyen szagot, illatot?

Majd váratlanul gúnyosan felnevetett.

— Bizony! Nekem nem kell se nagyító, se pisztoly! Se ujjlenyomat, mint a híres, sőt világhírű detektíveknek! Ha-ha! De nem ám! Próbáljanak egyszer ők szagolni! Ők szimatolni! Majd meglátjuk, ki nyeri a versenyt! Ha-ha!

Újra rászólt Lackóra, de most már vidáman.

— Engedd meg, hogy megszagoljam a lyukas zsebedet! A nyomozás érdekében!

— Tessék! — mondta Lackó, kihúzta a lyukas zsebet és odatartotta a sánta kutyának.

A sánta kutya elmerülten szaglászta, megszimatolta, mozgott az orra, fintorgott, ráncolgatta a homlokát, mint aki jól az agyába akarja vésni az üveggolyó hátramaradt illatát!

— Ez az! Megvan a szag! — mondta náthás orrhangon, mivel most a száján vette a levegőt, nehogy kilélegezze a megfogott szagot!

Majd körbeszaladgált, a földre nyomva az orrát.

Egyszer csak megállt, mint a cövek, előre nyújtotta az orrát, s izgatottan megszólalt.

— Arra gurult! Gyere utánam! Csak óvatosan!

Lackó óvatosan a sánta kutya után indult s halkan dünnyögte: „Mégis csak jó, hogy találkoztam egy igazi detektívvel! Egy igazi orrnyomozóval!"

(A történet folytatását októberben olvashatjátok!)

Vida Győző rajzai

Nochta Tímea versei

Golyó voltam

Azt álmodtam,
Hogy álmomban,
Golyók között
Golyó voltam.
Felébredtem,
Elgurultam.
Épp azért, mert
Golyó voltam.
Nem is tudom
Hová lettem.
Reggelre csak
Itt termettem.

Kiolvasó

Láttalak az ágyban,
Ingben, rokolyában.
Jaj, de mi is vót ott?
A lábad kilógott.
Csíkos vót! Csíkos vót!
Hiszen rajta zokni vót!

Kovács Sándor

Két sün koma

Két sün koma nekivágott,
hogy megnézi a világot.

Mentek, mentek, és estére
kiértek az erdőszélre.

Erdő szélen viskót láttak,
úgy döntöttek, ott meghálnak,

be is bújtak, de két sünnek,
a házikó bizony szűk lett,

ha az egyik moccant, fordult,
a másik mindjárt rámordult:

— Juj, de szúr a tüskéd, koma,
ne forgolódj ide-oda.

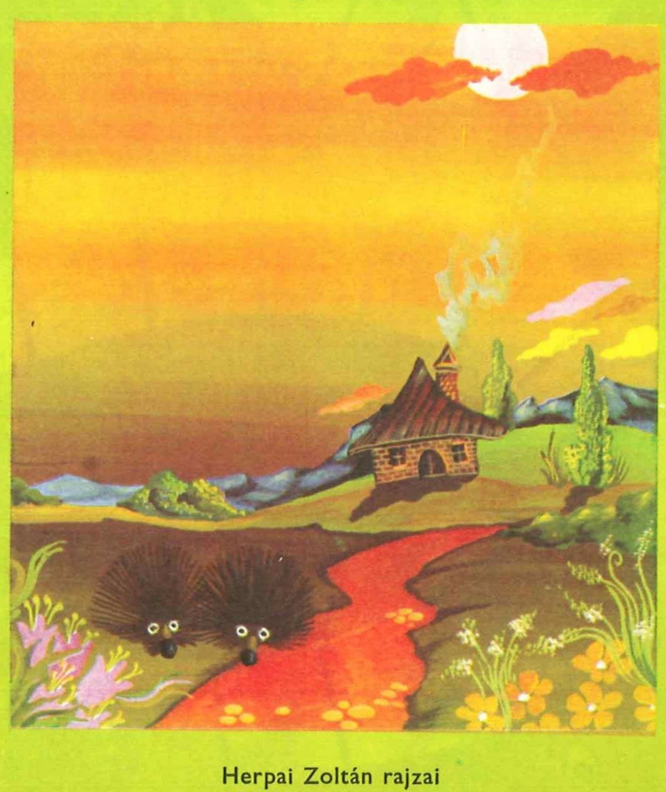
Szólt a másik: — Húzódj odébb,
ha nem szúrnál, nem forognék!

Így civódtak napfelkeltig,
nem aludtak egy szemernyit.

Álmosan meg csúf a világ,
nem érdemes megnézni hát!

Így aztán a két sün koma
inkább elkullogott haza.

Herpai Zoltán rajzai

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92

Ezt a játékot a dobókockás játékok közismert szabályai szerint játsszuk.

5. A csapatzászló ünnepén, az 1848-as pákozdi csata 130. évfordulóján őrsömmel együtt jelentkeztem a MI VILÁGUNKÉRT úttörőévi mozgalomban. Ezért kétszer dobok.

9. Őrsönként meglátogatjuk patronáló üzemünk egyik szocialista brigádját, látogatásunkról faliújságcikket készítünk, és bejegyezzük az őrsi naplónkba. Hármat lépek előre.

14. Szüleim munkájáról többet kellene tudnom, egyszer kimaradok a dobásból.

19. Őrsömmel együtt virágmagot gyűjtök, és jövőre elültetem — hármat előre!

26. A rámbízott muskátlikat viszont elfelejtettem megöntözni — gyorsan vissza két lépést!

31. Timuri térképet készítünk, vagyis felkutatjuk, hol élnek idős segítségre szoruló emberek. Munkánkat a helyi Vöröskeresztnek is bejelentettük. Jutalmul kétszer dobhatok.

39. A „timuri tett" eredetét nem tudtam — hármat visszaballagok.

44. November 24-én, a Kommunisták Magyarországi Pártja megalakulásának 60. évfordulóján köszöntöm a környezetemben élő párttagokat. Háromszor dobok.

48. Rajzversenyt rendezünk HA ÉN FELNŐTT LESZEK címmel. A legjobbakat elküldjük a KISDOBOS szerkesztőségébe — ezért négyet előreléphetek.

54. Múzeumba látogatunk lakóhelyünkön. Alaposan megnézzük csapatmúzeumunkat is. Ha nincs ilyen, segítünk emlékeket gyűjteni. Háromszor dobhatok.

89. December 30-án 60 éve, hogy a Kommunista Ifjúmunkások Magyarországi Szövetsége megalakult. Őrsömmel együtt köszöntjük KISZ-es ifjúvezetőinket — és hármat előre lépek.

63. Levelezni kezdünk, hogy jobban megismerjük a MI VILÁGUNKAT. Testvérmegyénk egyik csapatának írunk. Kettőt előre lépek.

67. Határokon túl is kötünk barátságot, magyarul, és segítséggel oroszul írunk. Ezért is kettőt lépek!

72. Sajnos, rosszul címeztem a levelem és visszajött. Egyszer kimaradok a dobásból.

78. Három tavaszt ünneplünk a Forradalmi Ifjúsági Napok alkalmából. A műsorokon szerepelünk — négyet előre lépünk!

85. Ügyelek arra, hogy anyanyelvem szépen beszéljem, és az idegen szavakat kerülöm. Kettőt léphetek.

89. 1979 a Gyermekek Nemzetközi Éve. Megismerkedem a CIMEA munkájával. Őrsömmel együtt gyűjtjük a világ különböző országai életéről szóló cikkeket. Ismerkedünk földünk életével és hármat lépünk.

93. Az úttörőév során ünnepeljük Krúdy Gyula, Móricz Zsigmond és Móra Ferenc születésének 100. évfordulóját. Munkáikból felolvasunk, rajzokat készítünk és bábelőadást tartunk — ezért kétszer dobunk.

99. Muzsikálunk — ha másként nem, selyempapírt helyezünk a fésűre. Vidáman, dallaltánccal ismerkedünk a MI VILÁGUNKKAL!

Görög Júlia rajza

A kincses kígyók

Valahol a mesék birodalmában élt egyszer egy vénséges-vén öregasszony. Tőle hallottam, hogy egy sűrű erdő közepében áll egy ezeréves tölgyfa. Annak a tövében vagyont érő kincs pihen. Egy óriáskígyó őrzi, hogy senki meg ne közelítse. No, nem egyedül őrzi! Ott a kisfia — lehet vagy két esztendős —, az van a segítségére, ha olykor a felnőtt kígyó alszik éppen. Az öreg óriáskígyó már nagyon öreg. Ha valaki mégis megközelíti a kincset, azon nyomban utána ered, s úgy megcsípi, hogy azt a csípést holta napjáig megemlegeti!

Így tehát a kincs biztonságban van, mert jól őrzik. Egyedül a vénséges-vén öregasszony kisfia mehetett a közelükbe. Ő gyakran eljárt a kiskígyóhoz, mivelhogy jó barátságban voltak. Történt egyszer, hogy a kisfiú megmutatta barátainak a kincseket. De tüstént a lelkükre kötötte, hogy egyedül oda ne merészkedjenek, mert nagy baj éri őket! Miközben a gyerekek a kincseket nézték, nem voltak ám egyedül az erdőben! Egyik szikla magaslatáról rablók figyelték a jelenetet. Ezeknek sem kellett több, elhatározták, hogy este, amikorra jól besötétedik, ellopják a kígyóktól a kincseket.

Eljött az este. A rablók elindultak bűnös útjukra. A kígyók szemére álomport szórtak. Ettől azok mély álomba merültek. Alig pitymallott, észrevette a kiskígyó, hogy hiányzik a kincs. Nyomban, uccu neki, vesd el magad, utánuk siklott! Meg is találta a rablókat. Egy nagy fa tetején kucorogva éppen nagyon veszekedtek, mert a kincsesládát sehogy sem tudták kinyitni. A kiskígyó észrevétlenül felkúszott a fára. A rablókat jól megcsípte. Megfogta a kincsesládát és visszavitte a helyére.

A kisfiú éppen ott volt náluk. Játszani jött kígyópajtásához. Amikor megtudta, mi történt, felkapta a kiskígyót és megcsókolta! És abban a pillanatban a kiskígyó szépséges királykisasszonnyá vált! Az öregkígyóból daliás király lett. De az erdei vénasszony sem maradt vén, hanem szépséges királyasszony vált belőle!

Csaptak is mind a négyen együtt olyan lakodalmat, hogy megemlegette mindenki! A kisfiú feleségül vette a kiskígyó barátjából átváltozott királylányt. Az öregkígyóból lett daliás király megkérte az öregasszony kezét. Hét napig tartott a lakodalom. Még ma is élnek, ha meg nem haltak!

Írta **Lelovics Aladár** 2. o.
2040 Budaörs, Tavasz u. 57.

Az illusztrációt rajzolta **Vass Zsolt** 4. o.
1134 Budapest, Tüzér u. 56.

Hulladékot gyűjtenek a lányok
Koleszár Ágnes 2/a rajza
1288. Kilián György csapat
Segítőkész raj
3534 Miskolc, Könyves K. 4. u.

Pécsett voltunk
a megyei irodalmi színpadok
bemutatóján
Kasz Edit 4. o. rajza,
7711 Bár

Hogyan lett a rajunk neve?

A mi rajunk neve Segítőkész. Azért olyan kedves nekünk, mert mi magunk választottuk. Kék nyakkendőért próbáztunk. Közben tudtuk meg, milyen fontos a segítségnyújtás. Igyekeztünk is nagyon. Otthon a szüleinknek, az iskolában pedig a pajtásainknak és a tanító néninknek segítettünk. És jött a névadó kisdobosfoglalkozás. Tudtuk, mit szeretnénk kifejezni, csak azt nem, hogyan. Mindenki szerette volna, hogy a segítség szó benne legyen rajunk nevében. Végül Popovics Mónika pajtásunk kiáltott föl: Segítőkész legyen a rajunk neve!

Együtt örültünk annak, hogy sikerült a névadás. Ebben, úgy érezzük, benne van, amit tettünk és amit tenni akarunk. Csatakiáltásunk is ezt fejezi ki. „Segítőkész a rajunk, mi közösen dolgozunk. Segítjük a gyengébbeket, kicsiket és öregeket. Segíteni jó, örömet adó!

Most arról, mit tettünk:

1. Rajunk sok hasznos anyagot gyűjt.

2. A bukásmentes raj cím elnyeréséért is sokat teszünk. A napköziben és órán is a gyengék mellé állunk. A jó megoldást soha nem áruljuk el, csak az utat, amely hozzávezet.

3. A raj minden tagjának van otthon vállalt feladata. Arról, hogy elvégeztük, beszámolunk és ezt szüleink is igazolják.

4. Tantermünket szocialista megőrzésre vettük át. Ez azt jelenti, hogy vigyázunk rá és gondozzuk.

5. Segítünk az öregeknek és a kicsiknek.

Béki Andrea 2/a
1288 Kilián György úttörőcsapat
Segítőkész raj
3534 Miskolc, Könyves K. u. 4.

Megtanultunk gulyást főzni

Először találkoztunk az üzemi konyhán dolgozó nénikkel. Ők is a Kőolaj- és Földgázbányászati Vállalat munkásai, akár másik patronálónk, akik — akár a rajunk — József Attila nevét viselik. Elhatároztuk, hogy gulyást készítünk. Délután három órakor értünk a konyhára. Kötényt, kendőt kötöttünk. Megbeszéltük, milyen hozzávalókat teszünk majd főztünkbe. Nekiláttunk a krumplihámozásnak. Hamarosan a hatalmas tűzhelyen fortyogott a hús. Vidáman dolgoztunk. Sokan voltunk, hamar elkészültünk. Míg a krumpli puhult, megterítettünk a konyha melletti étkezdében. Sürgött, forgott mindenki. Még daloltunk is, amíg a nénik tálaltak. Jóízűen kanalaztunk. Nagyon ízlett mindenkinek. Aztán megköszöntük a szíves vendéglátást, és hogy a nénik megtanították a gulyás készítését. Szép emlékekkel tértünk haza.

Vendégünk volt Németh Tibi bácsi, a másik brigádunkból. Sok fényképet készített rólunk munka közben.

Brigádjainkkal más terveink is vannak. Szeretnénk együtt elmenni üzemlátogatásra, kirándulásra. Jó lenne, ha velük együtt láthatnánk a Göcseji Falumúzeumot, a Kerka-partot... Reméljük, megvalósulnak terveink!

Ígérjük, hogy összejöveteleinkről máskor is beszámolunk.

Nótáros Éva
a negyedikes József Attila raj
krónikása
8878 Lovászi, Lakótelep 96.

Pajtások! Tisztségviselő kisdobosok! Számoljatok be ti is munkátokról!

Dobra verjük

Virág, fa — emlékliget. Egész nyáron át érkeztek a hírek szerkesztőségünkbe: virágosításról, faültetésről. Tiszaföldváron az ószőlői harmadikosok parkosították az iskolájuk környékét. A megtisztított, kigyomlált helyre az elsősök ültettek virágokat. Tapolcán, a 3. számú iskola pajtásai a mini KRESZ-pályán ültettek fákat. Szép teljesítmény volt: 99 munkaóra alatt másfélezer forint értékű. Persze, a köves talajon, a csákányozástól feltört tenyeret nem igen lehet forintban mérni! Nyíregyházán a Szamuely Tibor úttörőcsapatnak az 5. számú általános iskola védett területet adott, ahol is a pajtások emlékfákat ültettek. Meglehet, fölösleges aggályoskodásnak tűnik a kérdésünk: a nyári kánikulában és az őszi száraz időben is gondozzák, locsolják vajon a parkocskákat?

Citeráznak a pajtások. No, nem a hidegtől, még kevésbé a félelemtől! Citerazenekart alakítottak a bényei iskolások. Ennek a zenekarnak „történelme" van. A legelső televíziós „Repülj páva" adások idején alakult náluk a legelső citerazenekar. Orosz Lajos tanár bácsi vezette. Az együttes hajdani tagjai azóta már felnőttek. Utánpótlás azonban minden évben akad. Avatáskor, társadalmi ünnepek idején gyakran szerepelnek a bényei citerások. (Vajon megírták-e már saját zenekaruk történetét?)

A göllei könyvtár. Gölle községnek nevezetes szülöttje van: Fekete István, a Ballagó idő, Lutra, Csi, Bogáncs, Hajnal Badányban könyvek írója. Széles körű összefogással, az iskola bővítésével szép ifjúsági könyvtár épült. Ebbe összegyűjtötték Fekete István személyes írásait és a csapat hajdani Fekete Hattyú őrsének küldött régi leveleit. Nemrég elhunyt írónk egy kedves versét minden göllei gyerek ismeri, s így szól — és ez nemcsak Göllén érvényes:

— Végy a kezedbe pajtás, könyv vagyok;
betűmön mosoly és igaz könny ragyog.

Varjú János akaratából . . . Tura Pest megyei község. Úttörőcsapatának tiszteletbeli tagja volt hosszú éveken át egészen 1974-ig, haláláig Varjú János elvtárs, a Tanácsköztársaság vitéz katonája. Sokat mesélt a pajtásoknak a szolnoki csatáról, ahol tüzérként harcolt. Emlékezett a fehér terror börtöneire is, ahol esztendőket töltött. Javaslatára alakult meg a turai úttörőgárda. Így él az idős vöröskatona emléke, és valóra vált kívánsága a jelenben tovább.

Rejtvényfejtők figyelem! Az egész évi rejtvényfejtés és beküldés rendje a következő: minden hónapban fejtsétek meg valamennyi fejtörőnket és írjátok le egy levélben. Beküldeni csak novemberben kell az első három havit egyszerre, februárban a december, január és februárit, júniusban a hátralevő négy hónapi megfejtést. Amelyik hónap megfejtése hibátlan, azért a szabadságharccal kapcsolatos festményekről készített képet küldünk. Akinek a három-három havi, illetve év végén a négy havi megfejtése hibátlan, az első három hónapért 1-es, a második három hónapért 2-es, a harmadik négy hónapos hibátlan megfejtésért 3-as számot is kap. Aki e „számkartonokat" év végén beküldi, könyvjutalomban részesül. Még arra is felhívjuk a figyelmeteket, hogy a korábban szokásos módon az oldal felső sarkában levő számot mindig csatoljátok vagy ragasszátok leveleitekre.

Osvát Erzsébet

Kati vers

Amíg apróka,
neve Katóka.
Katinak nevezik,
ha felcseperedik.
Később Katinka lesz,
Majd Katica, Kata.
Két ágba van fonva
hosszú szöszke haja.
Iskolába kerül,
lesz könyve, irkája.
S akkor már Katalint
ír rá anyukája.

Bizonyára olvastatok vagy hallottatok már arról, hogy a magyar nép ősei több mint ezer évvel ezelőtt telepedtek le hazánk területén. Kelet felől, a mai Szovjetunió területéről érkeztek ide, Árpád fejedelem vezérletével. Nem csoda, hogy megtetszett nekik e táj, hiszen itt mindent megtaláltak, amire szükségük volt: művelésre alkalmas termékeny földeket, vadakban bővelkedő erdőségeket, bővizű folyókat, dús legelőket.

Hosszú vándorlás után itt teremtettek otthont és hazát népünknek. I. István királlyá koronáztatta magát s intézkedéseivel az akkori időknek megfelelő modern államot szervezett. Az így létrejött magyar állam évszázadokon át fontos szerepet játszott Európa történetében.

Népünk életének eme ősi időszakáról sok történelmi monda maradt fenn. Megtudhatjuk ezekből, hogyan éltek, dolgoztak őseink, hogyan teremtettek virágzó országot e földön, s hogyan védelmezték annak szabadságát az idegen hódítók ellen.

A Kisdobos következő számától kezdődően, havonta egy-egy történelmi monda elevenedik meg lapunk hasábjain két teljes oldalon — képtörténet formájában. Reméljük, tetszeni fog nektek ez az új sorozatunk, melynek mindegyik folytatása egy-egy izgalmas történet.

Nagyvári László rajza

Szabó Ildikó rajza, Bár

Postafiók 100

Megmértem, ha tíz levelet egymásra helyezek, az éppen egy cm. Hosszmértékkel mérve pontosan 43 és fél cm — nyári élményekről szóló levelem érkezett. Lássunk közülük néhányat!

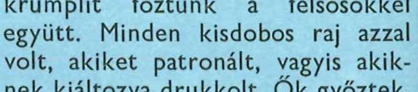
„Az én nagymamám Budapesten, a fővárosban él. Minden páratlan hét szombatján elmegyünk hozzá. Tízemeletes a ház, és a tizedik emeleten lakik az én vidám, aranyos nagymamám, aki nagyon szeret minket és a világért sem verne meg. Csak egészen ritkán. Akkor haragszik, ha a körmömet rágom. Nála ágy helyett zöld matracon alszunk. Hárman vagyunk testvérek. A nagyobbik öcsém, Péter már kisdobos, Miki, a kicsi óvodás. Miki kiskorában belefért a rácsos ágyba. De az ma már csak ágyneműtartó. Ő is zöld matracon alszik, és erre külön büszke. Sok játék van a nagymamámnál. Ő a családi tortakészítő mester. Nemrég anyuci születésnapján olyan tortát csinált, hogy a mesebeli király sem eszik annál különbet! Jó a nagymamánál! **Kovács Cecília,** 3/b osztályos kisdobos 1068 Budapest, Rippl Rónai u. 40."

„Három nénit látogattunk barátnőmmel, Ildikóval. Az elsőnél porszívóztam, Ildi törölgetett. Utána megöntöztük a virágokat. A másik néninél a fürdőszobát tettük rendbe, s a szennyes edényeket elmosogattuk. A harmadik néninél — aki Ildi nagymamája — a szobát tettük rendbe és még a növények leveleit is letörölgettük. Mindenkinek elmesélték ezek a nénik, mit tettünk. Azóta legtöbb pajtásunk is rendszeresen segít. Az a baj, hogy nincs már annyi idős néni, mint amennyiszer mi segítenénk! **Baczakó Kata** 2/b osztályos, 2451 Ercsi, Erkel F. u. 2."

„Egyik nap az igazgató néni értesített bennünket, hogy a negyedikes napközis csoport üdülni mehet. A Szabadság-hegyen, a Városkúton, a Fogashoz közel van az üdülő. Amint odaértünk, menten kaptunk reggelit. Erzsike és Juli néni még repetát is adott naponta. Az egyik szobát Hófehérkének, a fiúkét Tarzannak nevezték el. Tulajdonképpen őrsnyi gyerek »táborozott« bennük. A Tarzanok érték el a tisztasági verseny legtöbb pontját. A szobaszemlén a rendet figyelték vezetőink. Sokat játszottunk, kirándultunk és olvastunk. A trafikban elfogyott a képeslap, annyit írtunk haza. Gyorsan elszállt az idő. De jó lenne jövőre is együtt lenni mindannyiunknak Városkúton. **Szvorény István, Pók Zsuzsa, Szécsi Katalin** 4/b osztályosok a budapesti VIII. kerületi Erdélyi utca 8. iskolából"

„A hídon túli nagy térségre mentünk alsósok és felsősök. A nagyok versenyeztek, futottak, ugrottak. Mi, alsósok meg nekik drukkoltunk. Sokat hajráztunk. Utána paprikáskrumplit főztünk a felsősökkel együtt. Minden kisdobos raj azzal volt, akiket patronált, vagyis akiknek kiáltozva drukkolt. Ők győztek, akiket mi biztattunk. Hiába, jó torkúak vagyunk mind! A nyáron háromszor volt ilyen nagyszerű napunk. **Szabados Eszter** 3. osztályos 5451 Öcsöd, Táncsics u. 57.

Sürgős közlemény mindenkinek! A levélvárta eddigi módja megváltozik. Aki levelezőtársat keres, írjon magáról bővebben, legyen benne a levélben az, hogy: hányadikos, mi a hobbyja — tehát mutatkozzék be előbb a szerkesztőségünknek. A beérkező levelekből választjuk ki a részére legjobb levelezőtársat. Ezután leveleitekre rajzoljatok a tartalma szerint egy titkos jelet. Aki levelezőtársat keres — borítékot, aki úttörőtettről ad hírt — napocskát, aki beszámol szülőföldjéről — tulipánt, aki mesét, dalt, játékgyűjtést gé kulcsot.

Elsősorban ilyen jelzésű leveleiteket várja a

Kisdobos

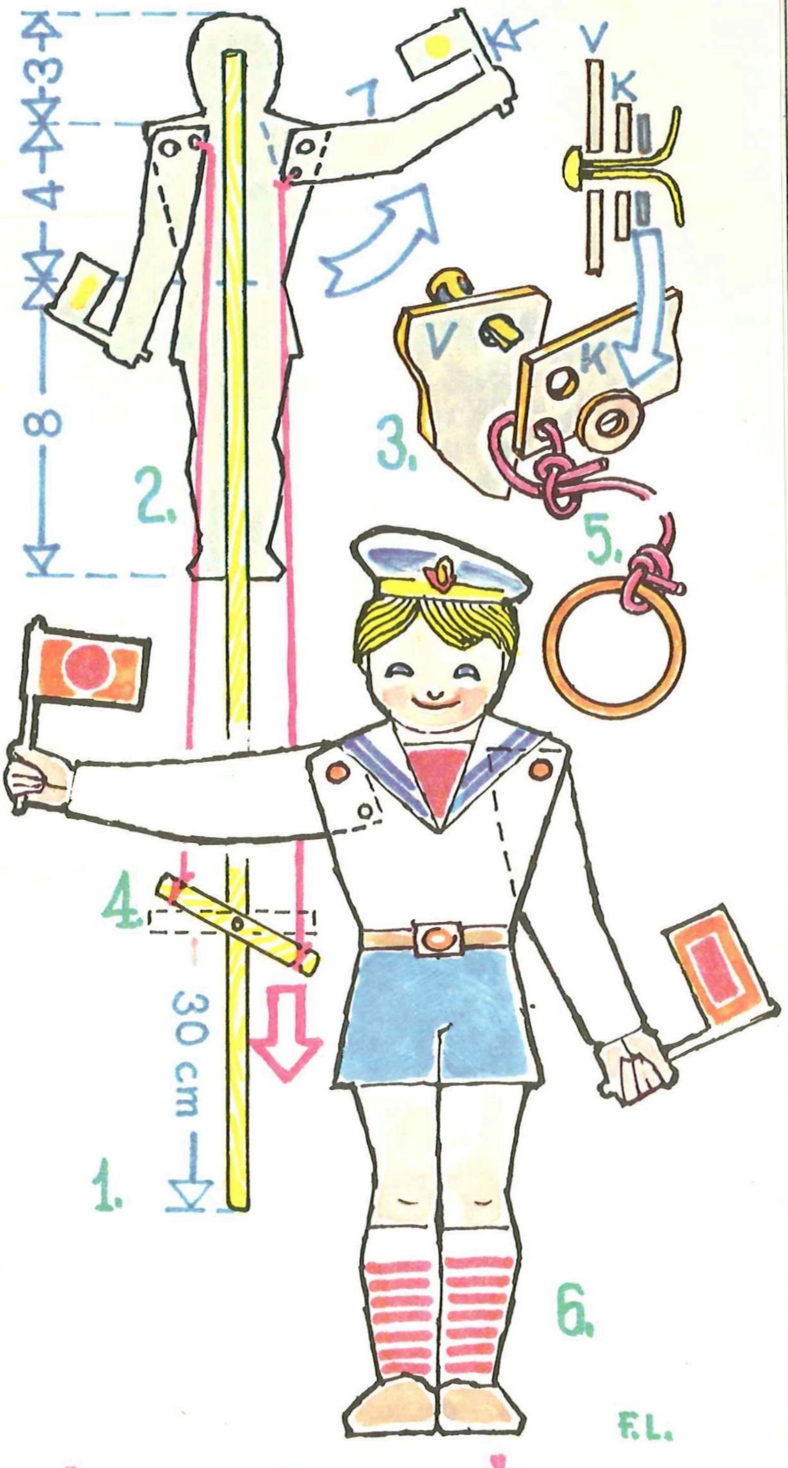
Ferkai Loránt: Morzetanító kismatróz

Bizonyára hallottál már a morze-jelekről, amelyekkel a tengerészek, vasutasok, rádiósok küldenek egymásnak üzenetet. Az ábécé minden betűjének rövid és hosszú jelekből összeállított „morzebetűk" felelnek meg, s e jelekből állnak össze az üzenet szavai, mondatai. Két betű között rövid, két szó között hoszszabb szünet van, nehogy a jelek egybeolvadjanak. A pontok rövid jelet, a vonások hosszút jelentenek.

Az üzenet leadható síppal, zseblámpával, természetesen írásban is. A sípjeleket füllel, a fényjeleket szemmel veheted, de legjobb eleinte leírni őket, majd „lefordítani" úgy, hogy a jelek fölé odaírod a megfelelő betűt. Kellő gyakorlás után az „adás" és a „vétel" menni fog irkálás nélkül is.

A jelek megtanulásához és begyakorlásához segítségedre lehet az itt lerajzolt játék, a kismatróz! Egyik kezében ponttal, a másik kezében vonással jelölt zászlócska. Ezek közül azt emeled fel egy zsineg segítségével, amelyik éppen szükséges a morzejel közléséhez. Például a segélykérő jel az S O S (. . . / — — —/ . . .), úgy adható le, hogy háromszor gyorsan felemelteted a matrózzal a jobb kezét, kis szünet után háromszor a bal kezét, majd ismét háromszor a jobbat.

A figura váza egy 30 cm hosszú faléc (1.), amelyre 15 cm hosszú kartonból vágott törzset (2.) ragasztasz fel. A méreteket centiméterben jeleztük. A törzsre a vállakon fúrt lyukaknál erősítsd fel a karokat, mozgathatóan, réz iratkapcsokkal (3.) vagy dróttal. Mind a vállon (V), mind a karon (K) bő lyukat fúrj! A karon szúrj még egy lyukat, ebbe zsineget köss, amit lefelé húzva a kar felemelkedik. A két zsineg végét kösd a léc alján levő keresztlécre (4.), vagy két kis függönykarikát kötözz a végére (5.), amibe jobb kezed két ujját beledughatod, s vele a karokat fel-fel lendítheted. A visszaereszkedéshez elég a kar súlya, de szükség esetén gumiszálacskát is köthetsz a könyökök közé, ami a helyére húzza a felemelt kart. Ha a figura megrajzolása nehézséget okozna, másold le a 6. ábrán levő kismatrózt, s külön kétszer a karját is, bár ez kicsi, de szintén használható kisebb távolságra. Ha nagy figurát akarsz, úgy rétegelt lemezből lombfűrészszel vágd ki a törzset és karokat, így akár az egész kisdobos raj is megtanulhatja egyszerre a morzejeleket. Ha egy-két pajtásoddal közösen megtanulod az oldal alján látható MORZE ÁBÉCÉ jeleit, titkosírásként is használhatod.

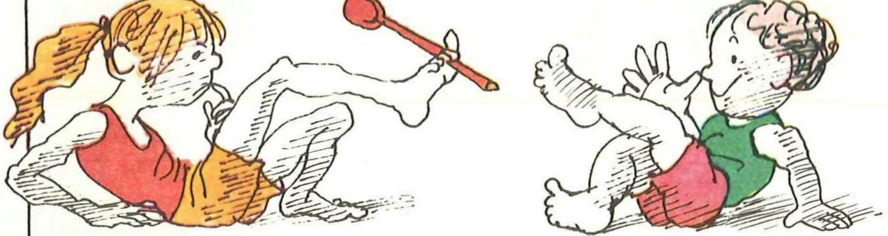

MORZE ÁBÉCÉ

A · —	E ·	G — — ·	L · — · ·	P · — — ·	Ü · · — —
Á · — — · —	É · · — · ·	H · · · ·	M — —	R · — ·	V · · · —
B — · · ·	F · · — ·	I · ·	N — ·	S · · ·	Z — — · ·
C — · — ·	D — · ·	J · — — —	O — — —	T —	X — · · —
		K — · —	Ö — — — ·	U · · —	Y — · — —

Tornázzék a család!

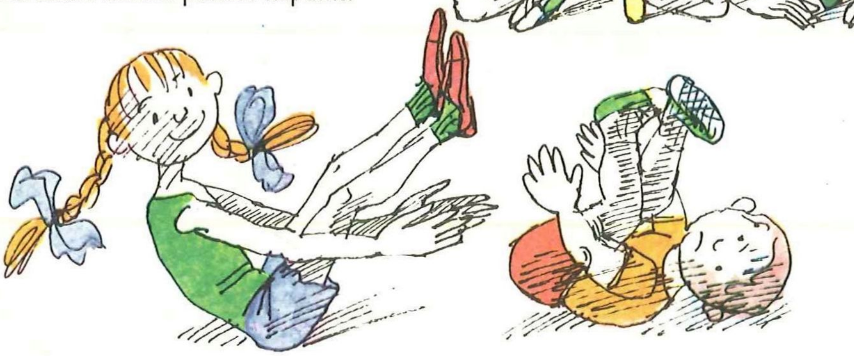
Az esti tévé-tornát mindenki ismeri, és majdnem mindenki csinálja. Sőt, van, aki reggel, nyitott ablaknál megismétli azt. A BUMMI nevű NDK gyermeklapban jó játékot találtunk: torna versenyt az egész családnak! Ha ők megteszik, mi is megpróbálhatjuk! Lássuk csak a gyakorlatokat szép sorjában!

Először is sorba ül a család. Az első felemel egy fakanalat a földről — a lábujjával. A mellette ülő átveszi tőle, ugyanígy. A sikeres gyakorlat két pontot jelent! (Azt javasoljuk, mindenki számlálja a pontjait maga.)

A lakás összes székét állítsuk egy sorba. Feladat: át kell másznunk alattuk! Előzőleg egyezzünk meg, mennyi időt adunk rá, vagy kérjük meg anyuékat, hogy számláljanak hangosan mondjuk tízig. Ennyi idő alatt lehet átbújni három szék alatt. Helyettük aztán a gyerekek számolnak. Ezért három pontot kapunk!

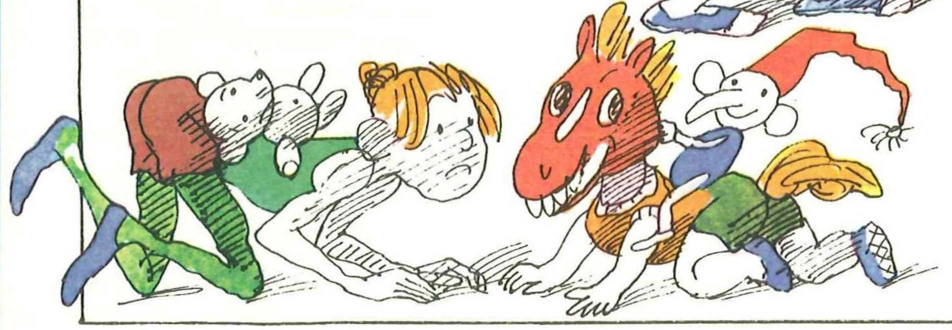

Leülünk a földre. Mindkét lábunkat összezárva emeljük fel. A felemelt láb alatt tapsolunk, majd felette ugyancsak. Ezt a gyakorlatot egyszerre végezzük. Aki gyakorlat közben a lábával megérinti a padlót, az két pontot veszít — a többiek hatot nyerhetnek.

Lovacskázás következik. A lakásban meghatározott távolságot kell megtenni egyenként, hátunkon egy „lovassal", mely baba, mackó vagy akár a tízórai táska is lehet. Lényeg, hogy ne essen le a hátunkról. Négy pont jár ezért.

Ereszkedjünk guggolásba, miközben fejünkön könyvet egyensúlyozunk. Minden guggolásért — ha nem esik le a könyv — egy-egy pont jár. A gyakorlatok végén számoljuk össze a pontokat. Megsúghatjuk, ha rendszeresen együtt tornázunk, mindenki nyer!

Birkás Ákos rajza

Kedves Coffi! Elkezdődött az új tanév, méghozzá jól kezdődött el! Az ültetésnél Pocak meg én egymás mellé kerültünk!

Kedves Paprika! Juli-Pulival azon törjük a fejünket, hogy miért éppen Pocak a barátod? Annyi gyerek van az osztályban! Miért éppen ő? Miért? Coffi

Kedves Coffi! Pocak azért a legjobb barátom, mert... mert... mert nem is tudom. Inkább elmesélem neked a tegnapi napot. Ebéd után fociztunk a téren. Pocak volt az ellenfél kapusa. Sajnos, egy fél gólt sem tudtam rúgni, mert úgy védett, mintha tíz keze lett volna.

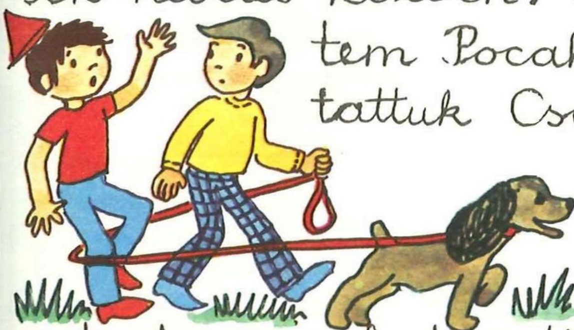

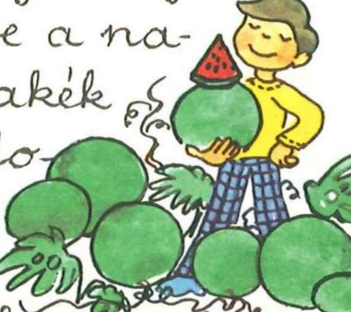
Később feljött hozzánk. Bekötöttem a füzeteit meg a könyveit, ő meg szórakoztatott. Aztán ő kötötte be az ujjamat, mert megvágtam egy kicsit a sok nevetés közben.

Estefelé hazakísértem Pocakot, és megsétáltattuk Csokit, a kutyánkat, aki alaposan megizmosodott a nyáron!

Görögdinnye-evéssel fejeztük be a napot. A magokat szétlődöztük Pocakék kertjében. – Ha mind kikel – álmodozott Pocak – jövőre térdig járunk a görögdinnyében! – Ugye, Coffi, most már érted, miért vagyok jóba ezzel a Dinnyekirállyal? Azért, mert... mert... szóval ugyanazért, amiért te jóba vagy Juli-Pulival!

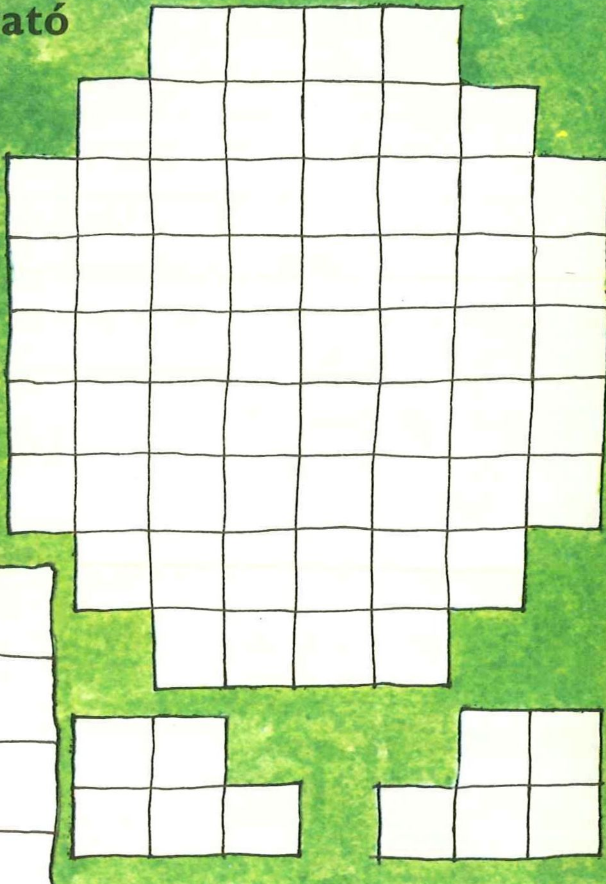
Marék Veronika munkája

1 Szeptemberi fejtörő

Képrejtvény

Rakosgató

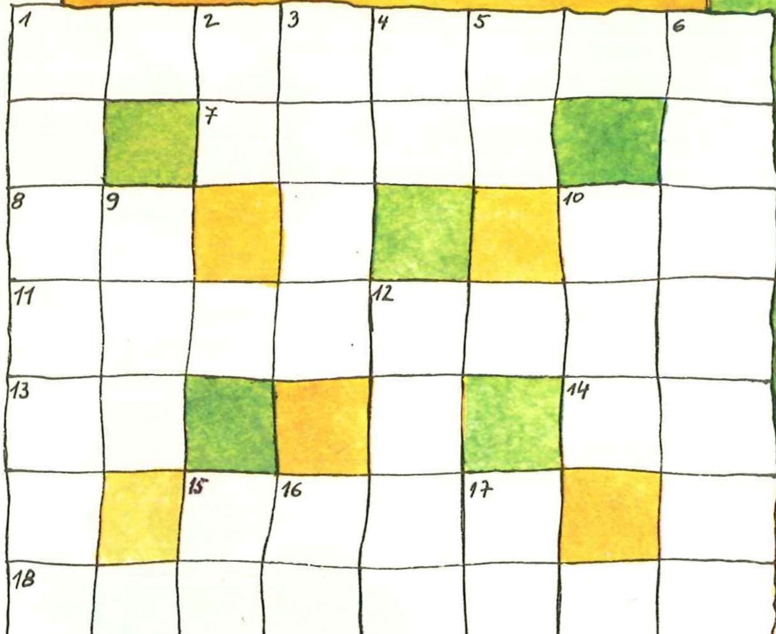
Rakjátok tele a fenti ábrát a kétféle kis idommal úgy, hogy üres négyzet ne maradjon. Az idomokat tetszés szerint forgathatjátok!

Keresztrejtvény

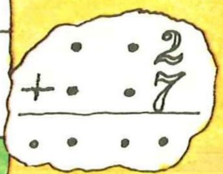
Vízszintes: 1. Már minden pajtás megvásárolta. 7. Csodás történet. 8. Tiltás. 10. Puha fém. 11. Végül. 13. Énekhang. 14. Nem fő. 15. Nagyon apró. 18. Tantárgy

Függőleges: 1. Szeptemberben kezdődik. 2. N. M. 3. Szükséges. 4. Előd (ék. hiba). 5. Nevet eleje. 6. Ilyen füzet is van. 9. Lánynév. 10. Időmérő. 12. József becézve (ék. hiba). 15. Így köszön a kisbaba. 16. Mutatószó. 17. I. L.

A keresztrejtvényből csak a **vízszintes 1., 18.** és a **függőleges 1.** megfejtését kell leírnod.

Csodálatos összeadás

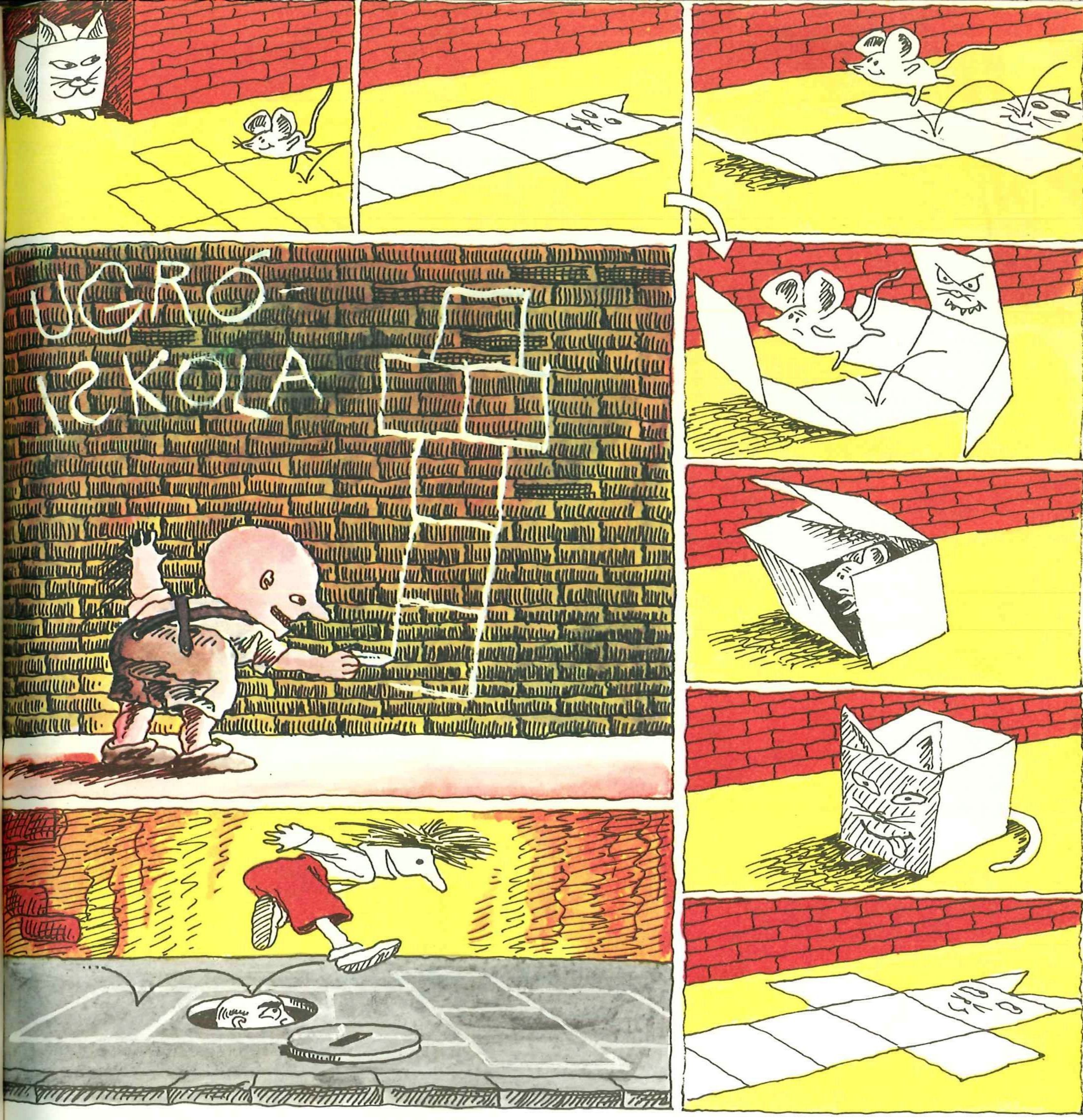

Ebben az összeadásban az 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 0 számok csak egyszer szerepelhetnek. Milyen számok kerülhetnek a pontok helyére?

Ismered a naptárt?

Hány nap telik el ez év szeptember 1-től 1982. augusztus 31-ig?

A rejtvénnyel kapcsolatos tudnivalókat megtaláljátok a Dobra verjük oldalon!

Felvidéki András rajza

kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja XXVII. évf. 7. sz.
Szerkesztő: Kelemen Sándor

Levélcím: Kisdobos szerkesztősége, 1502 Budapest, Postafiók 100. Telefon: 660-162
Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: dr. Petrus György
Kiadóhivatal: 1374 Budapest VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben
és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI) 1900 Budapest V., József nádor tér 1. közvetlenül
vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámlára.
Megjelenik évenként tíz alkalommal.
Előfizetési díj 1 évre 40,— Ft, I. félévre 24,— Ft, II. félévre 16,— Ft, negyedéves előfizetés nincs.
Készült a Kossuth Nyomdában. 78.0566. Felelős vezető: Monori István vezérigazgató
INDEX: 25.442
HU ISSN 0450-3287
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
A címoldal Kiss István munkája, a hátsó címoldalt Görög Júlia rajzolta

,— Ft

